

“...เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ...”

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (บริษัท) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 งบกำไรขาดทุนรวมและงบกำไรขาดทุนเฉพาะกิจการ งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและหมายเหตุประกอบงบการเงินเฉพาะกิจการ รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี ต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทและบริษัทตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนด โดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนด โดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณดังกล่าว สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 46.1 ซึ่งอธิบายถึง เหตุการณ์ที่ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ฟ้องร้องบริษัทต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ 510/2559 โดยมี คำขอท้ายฟ้อง ดังนี้ (1) ให้เพิกถอนมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 18 ธันวาคม 2550 และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 สิงหาคม 2553 (2) ให้กระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน และบริษัทดำเนินการแบ่งแยกและโอนทรัพย์สิน สุทธิตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ณ วันที่ 30 กันยายน 2544 จำนวน 68,569.69 ล้านบาท รวมทั้งค่าตอบแทน ผลประโยชน์อื่นใด และ (3) เพิกถอนการแบ่งแยกทรัพย์สินในส่วนที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สิทธิการใช้ที่ดินเพื่อวางระบบการขนส่งปีโตรเลียมทางท่อ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ปัจจุบันพนักงานอัยการได้จัดทำ คำให้การและคำให้การเพิ่มเติมยื่นต่อศาลปกครองกลางแล้ว คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขในเรื่องดังกล่าว

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวด ปัจจุบัน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมและในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีเรื่องสำคัญที่จะรายงาน ดังนี้

1. การประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียม

การประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วมีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินรวม ในการทดสอบการด้อยค่า การคำนวณค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้น และค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์เพื่อการสำรวจ และผลิตปีโตรเลียม ปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วอาจแตกต่างกับปริมาณปีโตรเลียมที่นำมาใช้ ประโยชน์ได้จริงในอนาคต เนื่องจากการประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วขึ้นอยู่กับข้อมูลที่มี อยู่ ณ เวลาที่ทำการประมาณ ซึ่งในระยะเริ่มต้นของแต่ละโครงการ ผลการประมาณอาจมีความคลาดเคลื่อนสูง แต่ความคลาดเคลื่อนจะลดลงเมื่อดำเนินการผลิตจนใกล้สิ้นสุดโครงการ ซึ่งอาจส่งผลต่อการตัดสินใจ ลงทุนของผู้บริหาร ทั้งนี้ ผู้บริหารได้ใช้คณะผู้เชี่ยวชาญภายในกลุ่มบริษัทประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่ พิสูจน์แล้วโดยใช้วิธีการประมาณที่ใช้กันทั่วไปในอุตสาหกรรมสำรวจและผลิตปีโตรเลียม ผู้เชี่ยวชาญ ดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจตลอดจนประสบการณ์ในการตัดสินใจเลือกใช้วิธีการประมาณให้เหมาะสมกับ ข้อมูลที่มีอยู่ ณ เวลาที่ทำการประมาณ ซึ่งปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วอาจแตกต่างกันไปขึ้นกับ

ดุลยพินิจและประสบการณ์เฉพาะบุคคล นอกจากนี้ ผลการประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วว่าเปลี่ยนแปลงไป ทำให้การรับรู้ค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นพิเศษ

กลุ่มบริษัทได้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.13 นโยบายการบัญชี - ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.29 การประมาณการทางบัญชีและข้อสมมติฐานที่สำคัญ - การประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียม และหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 17 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้วิธีการตรวจสอบที่สำคัญดังนี้

1. ทำความเข้าใจกระบวนการประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว และประเมินความเพียงพอของการควบคุมภายในที่สำคัญที่ได้ออกแบบไว้โดยเฉพาะการควบคุมเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่นำมาจัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วของกลุ่มบริษัทมีความเชื่อถือได้ และการนำข้อมูลปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วมาใช้ในการคำนวณค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายตลอดจนการพิจารณาการค้อยค่าของสินทรัพย์

2. ประเมินคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประมาณและจัดทำข้อมูลปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วของกลุ่มบริษัท

3. ใช้ผลการตรวจสอบการประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมของหน่วยกำกับดูแลด้านพลังงานของประเทศไทย โดยหน่วยกำกับดูแลดังกล่าวมีกระบวนการและผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบการประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมภายในประเทศที่ผู้ดำเนินการ โครงการที่ได้รับสัมปทาน (Operator) ได้นำส่งรายงานไว้ ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการเปรียบเทียบข้อมูลปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วปี 2558 ของกลุ่มบริษัท กับข้อมูลปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วที่หน่วยกำกับดูแลตรวจสอบได้ และได้กระทบยอดปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วตามรายงานที่เกี่ยวข้องกับปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วระหว่างปี เพื่อให้ทราบปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วภายในประเทศที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้ดำเนินการโครงการที่ได้รับสัมปทาน ณ สิ้นปี 2559

4. ทดสอบว่ากลุ่มบริษัทได้รับรู้การเปลี่ยนแปลงที่มีสาระสำคัญของปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วในรอบระยะเวลาบัญชีที่เหมาะสม และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกลุ่มบริษัท และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้นำไปใช้เป็นข้อมูลในการคำนวณค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายอย่างเหมาะสม

2. ค่าความนิยม

ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มบริษัทได้ประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยมเป็นประจำทุกปี โดยกลุ่มบริษัทจะทำการวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด ผลที่ได้จะนำมาเปรียบเทียบกับมูลค่าตามบัญชีเพื่อพิสูจน์ว่าค่าความนิยมด้อยค่าหรือไม่ ในการวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน กลุ่มบริษัทได้ใช้ประมาณการและข้อสมมติฐานที่สำคัญ ได้แก่ ปริมาณสำรองปีโตรเลียม ราคาน้ำมัน แพลนธุรกิจ และอัตราคิดลด ประมาณการและข้อสมมติฐานเหล่านี้ ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทเป็นผู้กำหนดโดยใช้ดุลยพินิจที่มีนัยสำคัญ ตามที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.18 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ - ค่าความนิยม หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.29 การประมาณการและข้อสมมติฐานที่สำคัญ - การด้อยค่าของสินทรัพย์ หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 20 ค่าความนิยม และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 21 - การด้อยค่าของสินทรัพย์ และด้วยวิธีการวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนมีความซับซ้อน ผู้บริหารใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการพิจารณาข้อสมมติฐานเกี่ยวกับการประมาณการมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนดังกล่าว สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นพิเศษ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้วิธีการตรวจสอบที่สำคัญดังนี้

1. ทำความเข้าใจกระบวนการ ประมาณการ และข้อสมมติฐานที่ใช้ในการวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน และประเมินความเสี่ยงของการควบคุมภายในที่ได้ออกแบบไว้ โดยพิจารณาขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ การแบ่งแยกหน้าที่ในกระบวนการวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน การอนุมัติสมมติฐานราคาพลังงานเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนธุรกิจ และการอนุมัติแผนธุรกิจ ของคณะกรรมการบริหาร และการอนุมัติผลการประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยมของผู้บริหาร

2. ประเมินความสมเหตุสมผลของประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการประมาณการกระแสเงินสดอิสระ โดย

2.1 ประเมินความสอดคล้องกันของราคาของพลังงานกับแนวโน้มราคาพลังงานในตลาดโลก และอัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

2.2 ประเมินความสมเหตุสมผลของรายได้และรายจ่ายในการดำเนินงานในอนาคตเทียบกับรายได้และรายจ่ายในการดำเนินงานในอดีต

3. ประเมินความสมเหตุสมผลของอัตราคิดลด และองค์ประกอบที่ใช้ในการคำนวณหาต้นทุนถัวเฉลี่ยของเงินทุน และเปรียบเทียบกับต้นทุนเฉลี่ยถัวเฉลี่ยของเงินทุนของบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน

4. ทดสอบการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

3. ประมวลการหนี้สินคำรื้อถอนอุปกรณ์การผลิต

ประมวลการหนี้สินคำรื้อถอนอุปกรณ์การผลิตเป็นรายการที่มีนัยสำคัญรวมอยู่ในประมวลการหนี้สินคำรื้อถอนในงบการเงินรวม การรื้อถอนอุปกรณ์การผลิตเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการ วิธีการรื้อถอนจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ได้แก่ แหล่งพื้นที่บนบก และแหล่งพื้นที่นอกชายฝั่ง ซึ่งมีโครงสร้างหลัก คือ แท่นผลิตกลาง (Central Processing Platforms) แท่นหลุมผลิต (Well Head Platform) หลุมพัฒนา (Development Well) ท่อขนส่ง (Pipeline) และอุปกรณ์การผลิตอื่นที่ใช้ ประกอบกับหลักเกณฑ์แต่ละประเทศที่กำหนดให้ดำเนินการรื้อถอนทั้งหมดหรือบางส่วน รวมถึงการรื้อถอนในอดีตมีน้อยหรือมีบางลักษณะ ทำให้กลุ่มบริษัทมีข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนคำรื้อถอนจำกัดสำหรับใช้อ้างอิงในการประมาณค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทำให้การคำนวณประมวลการหนี้สินคำรื้อถอน อุปกรณ์การผลิตต้องอาศัยการใช้ดุลยพินิจอย่างมีนัยสำคัญในการกำหนดข้อสมมติฐานเกี่ยวกับต้นทุนคำรื้อถอน อุปกรณ์การผลิต อัตราเงินเพื่อ อัตราคิดลด และช่วงเวลาที่จะมีการรื้อถอนซึ่งขึ้นอยู่กับอายุการให้ประโยชน์ของโครงการซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลัก ได้แก่ ราคาน้ำมัน และต้นทุนในการดำเนินงาน ซึ่งข้อสมมติฐานอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ ผู้บริหารได้ใช้คณะผู้เชี่ยวชาญของกลุ่มบริษัทซึ่งมาจากกลุ่มงานวิศวกรรมศาสตร์และการพัฒนา กลุ่มงานโครงการผลิตและสนับสนุน ฝ่ายตลาดทุนและนักลงทุนสัมพันธ์ ฝ่ายวิเคราะห์ธุรกิจปิโตรเลียม และสายงานบัญชี ในการประมวลการหนี้สินคำรื้อถอนอุปกรณ์การผลิต

กลุ่มบริษัทเปิดเผยข้อมูลประมวลการหนี้สินคำรื้อถอนอุปกรณ์การผลิตในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.22 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ - ประมวลการหนี้สินคำรื้อถอน หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.29 การประมวลการและข้อสมมติฐานที่สำคัญ - ประมวลการหนี้สิน และหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 29 ประมวลการหนี้สินคำรื้อถอน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้วิธีการตรวจสอบที่สำคัญดังนี้

1. ทำความเข้าใจกระบวนการประมาณต้นทุนคำรื้อถอนอุปกรณ์การผลิตและประเมินความเสี่ยงของการควบคุมภายในที่ออกแบบไว้เกี่ยวกับการจัดทำประมวลการ การทบทวนและการเปลี่ยนแปลงประมวลการ และการอนุมัติ
2. ประเมินคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญที่รับผิดชอบในการจัดทำประมวลการหนี้สินคำรื้อถอน อุปกรณ์การผลิต
3. ประเมินความสมเหตุสมผลของข้อสมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณประมวลการหนี้สินคำรื้อถอน อุปกรณ์การผลิต โดย

3.1 ประเมินความสมเหตุสมผลของต้นทุนคำรื้อถอนอุปกรณ์การผลิต โดยการซักถามผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อสมมติฐานที่นำมาใช้ โดยอาศัยความรู้ความเข้าใจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเกี่ยวกับธุรกิจและข้อมูลการรื้อถอนจากโครงการอื่นที่มีลักษณะเทียบเคียงกันได้

3.2 ประเมินความสอดคล้องกันของช่วงเวลาที่จะมีการรื้อถอนกับแผนการลงทุนหรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับช่วงเวลาที่จะมีการรื้อถอน

3.3 ประเมินความสมเหตุสมผลของอัตราเงินเพื่อ และอัตรากิลดทอนโดยการซักถามผู้เชี่ยวชาญและเทียบเคียงกับแหล่งข้อมูลภายนอก

4. ตรวจสอบความถูกต้องตรงกันของต้นทุนค่ารื้อถอนที่นำมาคำนวณประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอนอุปกรณ์การผลิต กับข้อมูลที่ได้รับจากวิศวกรของกลุ่มบริษัททั้ง โครงการที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้ดำเนินการในโครงการที่ได้รับสัมปทาน (Operator) และ โครงการที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้ร่วมทุน (Non-operator)

5. ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในระหว่างปีที่มีนัยสำคัญของต้นทุนค่ารื้อถอนที่ประมาณการขึ้น และการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่องบกำไรขาดทุนกับหลักฐานสนับสนุน

6. ทดสอบการคำนวณประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอนอุปกรณ์การผลิต

7. สำหรับโครงการที่กลุ่มบริษัทได้มีการส่งรายงานแผนงานการรื้อถอนเบื้องต้น และประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนสิ่งติดตั้งที่ใช้ในกิจการปิโตรเลียมต่อหน่วยกำกับดูแลด้านพลังงานของประเทศไทย โดยรายงานดังกล่าวต้องผ่านการตรวจสอบและรับรองความถูกต้องของประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนจากผู้เชี่ยวชาญภายนอกของกลุ่มบริษัท สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ประเมินความน่าเชื่อถือของผู้เชี่ยวชาญภายนอกของกลุ่มบริษัท โดยพิจารณาคุณสมบัติ ประสบการณ์การทำงาน และความเป็นอิสระของผู้เชี่ยวชาญภายนอกของกลุ่มบริษัท ว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยกำกับดูแลกำหนดเกี่ยวกับการใช้บุคคลภายนอกทำหน้าที่ตรวจสอบและรับรองความถูกต้องของประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารคาดว่ารายงานประจำปีจะจัดเตรียมให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการหรือกับความรู้อื่นที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบต่อเรื่องการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทและเลิกบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัทและของบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบบและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาดเนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผลข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทและของบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้น โดยผู้บริหาร
- สรุปลักษณะความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินถึงการเปิดเผยที่เกี่ยวข้องในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทหรือบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวม รวมถึงการเปิดเผยว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ แสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควร
- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของบริษัทภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

“...เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ...”

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

- 9 -

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่ามีความสำคัญที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรการที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินใช้เพื่อป้องกันไม่ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องที่ได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

(นางวันสนันท์ ทองมีสี)

ผู้ตรวจเงินแผ่นดิน 1

(นางสาวสุนันท์ วงศ์เมฆ)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินที่ 7

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2560